

[Per Federspiel.]

ligt at føre forhandlinger på den ene side med de nordiske lande og på den anden side med De europæiske Fællesskaber. Det er sagt indtil trivialitet, at man kan ikke tilhøre 2 toldunioner, men det er lige så sikkert, at man kan heller ikke forhandle om 2 toldunioner samtidig, i hvert fald ikke uden at vække en overordentlig velbegrunnet mistillid til ens troværdighed.

Vi har her i tinget med ganske enkelte undtagelser været enige om, at en nordisk toldunion aldrig kunne blive et alternativ til dansk medlemskab af EEC. Der er fra regeringens side udfoldet betydelige diplomatiske bestræbelser, ikke mindst gennem handelsministerens rejser, for at fjerne enhver tvivl om, at den danske regerings politik i overensstemmelse med dette tings snart talrige beslutninger er og til stadighed har været at søge medlemskab af De europæiske Fællesskaber, så snart muligheden forelå, og at der ikke var sket nogen ændring i forudsætningerne for det udvidede nordiske samarbejde på dette punkt.

Jeg tror, det har været til gavn for de nordiske lande, at disse forhandlinger har været ført, og at de nu har kunnet bringes til en foreløbig afslutning. Vi husker jo alle, hvordan forhandlingerne i 1950'erne ganske langsomt løb ud i sandet, og det viste sig, at endnu en gang var forsøgene på at skabe et snævrere nordisk samarbejde, opbygget på egentlige aftaler og institutioner, strandet.

Det har ligesom ligget i luften under alle disse forhandlinger, at det samtidig måtte være et mål at føre de nordiske lande i fællesskab ind i et bredere europæisk samarbejde eller ind i et samlet Europa, og der kan ikke være nogen diskussion om, at dette rejser ganske betydelige problemer både for Sveriges og vel navnlig for Finlands vedkommende.

Inden for mit parti har vi fuld forståelse for den finske regerings vanskeligheder ved at acceptere helt, at det primære formål med Nordek måtte være at forberede vejen for de nordiske landes indtræden i det større europæiske fællesskab. Der er ingen grund til at komme nærmere ind på dette i enkeltheder, men så meget kan vel siges, at der også fra de seks landes regeringschefers side i Haagcommuniquet blev vist fuld for-

ståelse for disse særlige problemer på den kortfattede måde, at man erklærede at være indstillet på at indlede drøftelser med andre EFTA-lande, som måtte ønske det, så snart forhandlinger med ansøgerlandene var blevet åbnet. Det må vel heraf kunne slutes, at selv om man i communiquet sondrer mellem forhandlinger, dvs. med de fire ansøgerlande, og drøftelser med andre, så skulle aftaler om optagelse af nye medlemmer kunne ske så nogenlunde samtidig med, at der sluttedes associerings- eller lignende aftaler med de neutrale lande, altså navnlig Finland, Østrig og Schweiz.

Imidlertid gør der sig, som det har været nævnt, ganske særlige forhold gældende for Sveriges vedkommende. I oplægget til mødet i sommer i de seks landes minister-råd gav kommissionen i Bruxelles udtryk for den opfattelse, at man kun ville kunne åbne forhandlinger om medlemskab for Sveriges vedkommende, hvis Sverige var i stand til uden forbehold at acceptere Fællesskabets politiske målsætning, således som dette fremgår af Romtraktatens fortale. De ord, det her drejer sig om, er navnlig indledningen, der giver udtryk for beslutningen om at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk. I denne henseende adskiller Romtraktaten sig ikke fra Europarådets statut, som Sverige har kunnet acceptere uden forbehold.

Det er indlysende, at det for vort vedkommende og for hele det nordiske samarbejdes fremtid er meget afgørende, at den svenske stilling til De europæiske Fællesskaber bliver fuldt klarlagt så snart som muligt. Hidtil har de nordiske forhandlinger jo i det væsentlige været ført på det økonomiske plan, men når de føres over på det egentlige politiske plan, er der vel også grund til, at man fra nordisk side søger at få Sveriges stilling klarlagt.

Som forholdene er i øjeblikket, ser det ud til, at Sverige venter på en tilkendegivelse fra Bruxelles om, hvad der egentlig menes med den politiske målsætning, og omvendt, at man fra Bruxelles venter på, at Sverige skal nærmere definere, hvad det er for hindringer, der står i vejen for, at Sverige kan blive medlem og samtidig få sin såkaldte neutralitetspolitik accepteret.

Haagcommuniquet har i virkeligheden